

# ВІДГУК

офіційного опонента  
Оберемок Наталії Василівни

на дисертаційну роботу Лемешко Тетяни Анатоліївни  
“Управління якістю в освітніх корпоративних інформаційних системах  
управління проектами”, поданої на здобуття наукового ступеня  
кандидата технічних наук за спеціальністю 05.13.22 – управління  
проектами та програмами

На відгук надані дисертація, автореферат, копії опублікованих праць.

Дисертаційна робота представлена на 227 сторінках комп'ютерного тексту, містить: 36 таблиць, 39 рисунків, 14 додатків, список використаних джерел з 175 найменувань.

Основний текст дисертаційної роботи розміщено на 155 сторінках (без врахування окремих сторінок таблиць, рисунків, списку використаних літературних джерел та додатків).

Автореферат представлений на 21 сторінці і містить 7 рисунків, 1 таблицю, список опублікованих автором праць з 28 найменувань.

## 1. Актуальність теми дисертації та її зв'язок з науковими програмами, планами, темами

Успішне вирішення проблем, що стоять перед економікою України в умовах глобалізованого, динамічного, інформаційного суспільства, залежить від розвитку вітчизняної науки та впровадження практично підтверджених в світі нових знань, практик, що покликані забезпечувати розвиток та економічну стабільність країни.

Наведена дисертаційна робота є своєчасною спробою адаптувати методологічні засади проектно-орієнтованого управління в галузі освіти та науки, з використанням сучасних інформаційних технологій та систем управління якістю для потреб вітчизняних університетів та направлена на виконання програми діяльності Кабінету Міністрів та стратегії сталого розвитку «Україна – 2020», затверджених розпорядженням Кабінету Міністрів України від 4 березня 2015 р. № 213-р.

Про актуальність дисертаційного дослідження свідчить також те, що дисертаційне дослідження проводилось згідно з планом Національного транспортного університету в рамках виконання держбюджетних науково-дослідних робіт: «Розробка інформаційного забезпечення функціонування системи дистанційного навчання з використанням платформи Moodle» (номер державної реєстрації 0108U010542), «Синергетична корпоративна інформаційна система управління проектами та програмами» (номер державної реєстрації 0112U001627) та «Наукові основи розробки інтелектуальних синергетичних систем управління проектами» (номер державної реєстрації 0114U000118). Наукові дослідження дисертаційної

Кандидатка  
Вх. 01/1235  
22. 09. 2015

роботи виконані в рамках кафедральної наукової тематики та відповідає пріоритетним напрямкам розвитку науки і техніки в Україні.

З огляду на вищезазначене, дисертаційне дослідження Лемешко Тетяни Анатоліївни направлене на розроблення теоретичних засад, моделей, методів і засобів управління якістю в освітніх корпоративних інформаційних системах (КІС) управління проектами (УП) в умовах швидкої зміни потреб зовнішнього середовища.

Мета дослідження відповідає темі дисертаційної роботи, задачі в повній мірі розкривають перелік тих завдань, що потребують вирішення для досягнення поставленої мети.

Об'єкт і предмет дослідження в цілому визначено коректно.

## **2. Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, їх достовірність та новизна**

Аналіз дисертаційної роботи, наукових публікацій і автореферату Лемешко Тетяни Анатоліївни дає підстави стверджувати про достовірність і обґрунтованість наукових положень, висновків і рекомендацій, що містяться в них.

Обсяг, структура і глибина виконаного дослідження достатні для обґрунтування наукових висновків і положень, що визначені метою та задачами дисертаційної роботи. Вони базуються на всебічному вивченні дисертантом сучасних теорій і концепцій, науково-методологічних підходів з дослідження теоретико-методологічних проблем управління якістю в освітніх КІС УП, а також відповідних нормативно-правових актів і аналітичних матеріалів Верховної Ради, Кабінету Міністрів, Міністерства освіти і науки, інших органів державного управління, офіційних даних Державного комітету статистики України.

Виконане дослідження свідчить про обізнаність дисертанта з науковими працями вітчизняних і зарубіжних вчених. Посилання на літературні джерела в дисертаційній роботі дозволяють виокремити наукові здобутки автора від доробку інших науковців в досліджуваній сфері.

До основних наукових результатів, що дають підстави присвоєння дисертанту наукового ступеня кандидата технічних наук, слід віднести:

розроблену концепцію формування універсального документа на систему управління якістю (СУЯ) на базі міжнародних стандартів та сучасних ІТ, що дозволяє забезпечити ефективне управління якістю проектів в галузі освіти і науки в освітній КІС УП;

створену концептуальну модель освітньої КІС УП;

створену модель управління якістю проектів в освітній КІС УП, що враховує вплив чинників зовнішнього середовища;

здійснену класифікацію експертів за групами (типами) та параметрами їх портрету, що визначають вагу рішень експерта в системі;

вдосконалену методику оцінювання якості навчальних та наукових проектів на основі проведеного структурного аналізу відповідних типів проектів;

розроблену модель організації портфелю проектів в освітній КІС УП на основі спіральної моделі життєвого циклу проектів.

Усі отримані автором наукові результати мають високий ступінь достовірності і обґрунтованості, що підтверджується узагальненням значної кількості фундаментальних праць вітчизняних та закордонних вчених з управління проектами та управління якістю проектів, використанням значного обсягу статистичної інформації, достатньою апробацією та впровадженням у науковий та навчальний процес.

### **3. Теоретична цінність і практична значущість наукових результатів**

Теоретична цінність результатів дисертаційного дослідження полягає у розробці теоретичних положень і висновків, які збагатили управління проектів в області управління якістю проектів в освітніх КІС УП. Слід зазначити, що розроблені здобувачем науково-методичні засади і практичні рекомендації з оцінювання якості наукових та навчальних проектів, їх продуктів мають універсальний характер та можуть застосовуватись для різних наукових напрямів.

Результати дисертаційного дослідження розглядаються автором як з позиції наукових знань так і з позиції застосування у практичній діяльності. Достовірність результатів дослідження підтверджується успішним практичним досвідом застосування отриманих результатів, які представлені у вигляді концепції формування універсального документа на систему управління якістю проектів в галузі освіти і науки на базі міжнародних стандартів та сучасного інформаційного забезпечення; моделі управління якістю проектів в освітній КІС УП, що враховує вплив чинників зовнішнього середовища та моделі організації портфелю проектів в освітній КІС УП.

Практична цінність роботи полягає в тому, що у дисертації розвинуті ідеологічні основи інтегрованого управління якістю проектів, що базуються на використанні системного, процесного підходів та динамічного циклу Демінга PDCA з використанням сучасних інформаційних технологій.

Отримані наукові та теоретичні результати мають наукове і практичне значення, експериментально перевірені, апробовані і отримали позитивну оцінку на науково-практичних конференціях.

Основні результати роботи реалізовані у діяльності:

– департаменту науково-технічного розвитку Міністерства освіти та науки України в частині управління якістю наукових проектів шляхом вдосконалення процесів організації бази знань ІС «Наука в університетах» під впливом зовнішніх факторів (акт впровадження від 26.03.2015);

– УкрНДІНанобіотехнологій та ресурсозбереження Державного агентства резерву України у вигляді інформаційної моделі поліпшення метрик якості наукових проектів (акт впровадження від 04.12.2014);

– кафедри університету економіки та права «КРОК» та навчально-наукового інституту магістерської підготовки та післядипломної освіти університету «КРОК» у вигляді моделей, методів та методик управління якістю навчально-педагогічних проектів (акт впровадження від 27.04.2015);

– кафедри електроніки та обчислювальної техніки НТУ у вигляді науково-теоретичних підходів та практичних рекомендацій навчального процесу (акт впровадження від 02.04.2015).

Результати роботи покладені в основу наукових творів «Структура та організація синергетичної корпоративної інформаційної системи управління проектами та програмами» (у співавторстві з Данчук В.Д., Міронова В.Л., Лемешко Ю.С.) від 10.12.2013 №52499 та «Концепція системно-синергетичного підходу в управлінні проектами» (у співавторстві з Данчук В.Д., Міронова В.Л., Лемешко Ю.С.) від 10.12.2013 №52498.

Актуальність теми дисертаційного дослідження підтверджується позитивними результатами впровадження у практику діяльності Міністерства освіти і науки України, наукових установ та участю у науково-дослідних темах.

Одержані результати, наукове і практичне значення виконаних Лемешко Т.А. досліджень підтверджують актуальність дисертаційної роботи.

#### **4. Дискусійні положення та зауваження до змісту дисертації**

Робота є актуальною. Матеріал дисертаційної роботи логічно пов'язаний і в цілому відповідає основній ідеї дослідження. Назви розділів і підрозділів точно відображають наведений в них матеріал. Робота досить чітка, вирішує важливу наукову задачу і пропонує новий інструментарій для управління якістю проектів в освітній КІС УП. Проте в роботі є ряд недоліків:

1. В назві роботи визначено, що дисертація присвячена «управлінню якістю в освітніх корпоративних інформаційних системах управління проектами». Проте, в тексті дисертації автор використовує терміни як «освітні проекти», так і «проекти в галузі освіти та науки», «наукові та навчальні проекти», що створює певну незручність та ускладнює розуміння того, про які саме проекти йде мова, чи це власне одне й те ж саме. Швидше всього мова йде про одне й те ж саме.

2. В формулюванні наукової новизни вперше досягнутих результатів відсутня інформація про те, що дають ці наукові результати, і чим вони відрізняється від отриманих раніше в обраному напрямі досліджень.

3. У першому розділі автором більш глибоко аналізується інструментальна складова на шкоду сучасним науковим підходам в методології управління проектами, які створені іншими здобувачами в області управління якістю освітніх та наукових проектів.

4. За визначенням термінів автор звертається до різних стандартів – РМІ РМВoК 5, ISO 21500, ISO 9000, ISO 10006, хоча вони мають власні визначення, чим створює певну плутанину у викладених підходах щодо управління проектами і управління якістю проектів.

5. З тексту дисертації не зрозуміло, які саме процеси використовуються для управління якістю на окремих етапах навчальних та наукових проектів.

6. Для прийняття рішень автором застосовується метод аналізу ієрархій, який не славиться точністю, можливо, доцільніше було б застосовувати більш точні методи експертного аналізу.

7. В дисертації не визначені критерії успішності проектів за узагальненим (агрегованим) показником якості, який також не можна вважати достатньо інформативним для визначення якості проекту в цілому.

8. За результатами проведених досліджень не зовсім зрозуміло, яка головна перевага запропонованої інструментарію управління якістю проектів у порівнянні з існуючим з економічної точки зору.

Наведені зауваження стосуються в основному окремих питань і не зменшують науково-практичного значення проведених здобувачем досліджень. Загалом, проведений аналіз роботи дозволяє сказати, що виконані здобувачем дослідження досягли поставленої мети, яка полягає у створенні теоретичних засад, моделей, методів і засобів управління якістю в освітніх корпоративних інформаційних системах управління проектами в умовах швидкої зміни потреб зовнішнього середовища.

### **Загальний висновок**

Дисертація оформлена у повній відповідності з нормативними документами ДАК України на достатньо високому рівні. Зміст автореферату відповідає змісту дисертаційної роботи та за структурою і оформленням відповідає вимогам ДАК. Дисертація Т.А. Лемешко є закінченим науковим дослідженням, містить вирішення актуальної науково-прикладної задачі. Поставлені в роботі задачі, одержані наукові положення і висновки обґрунтовані та аргументовані і дозволяють зробити висновок про загальну позитивну оцінку дисертаційної роботи. Основні результати дисертації публікувалися і доповідалися на науково-практичних конференціях. Подана робота та автореферат відповідають вимогам пп. 11 «Порядку присудження наукових ступенів і присвоєння вченого звання старшого наукового співробітника», а її автор Тетяна Анатоліївна Лемешко заслуговує присудження наукового ступеню кандидата технічних наук за спеціальністю 05.13.22 – управління проектами і програмами.

**Заступник декана з наукової роботи  
факультету інформаційних технологій,  
доцент кафедри технологій управління  
Київського національного  
університету імені Тараса Шевченка**



**Н.В. Оберемок**